

► 19 Abril, 2016

ART

Les pintures cabdals de Ràfols-Casamada

Can Framis exposa una quarantena d'obres que formen la "col·lecció ideal" de l'artista

ANTONI RIBAS TUR
 BARCELONA

Albert Ràfols-Casamada (1923-2009) va afirmar el febrer del 2008 que el món estava "vulgaritzat" i "materialitzat", que era "violent", i que davant d'aquesta situació l'art "ha de mantenir una actitud ètica" i "ha de complir una funció de reflexió, obrir nous horitzons". Vuit anys després, potser aquests símptomes que descrivia l'artista s'han intensificat. Però a Barcelona la seva obra ofereix un recer durant uns mesos: el museu de pintura de la Fundació Vila Casas, Can Framis, presenta des d'avui i fins al 17 de juliol el bo i millor de la seva trajectòria.

La mostra, que porta per títol *Ràfols-Casamada. Pintura*, inclou una quarantena d'obres fetes entre el 1969 i el 2003. Formen, com va explicar el comissari i amic de l'artista, l'historiador de l'art José Francisco Yvars, "la seva col·lecció ideal". "En deia «la col·lecció de la Maria»", va recordar Yvars, fent referència a la dona de l'artista, la pintora Maria Girona (1923-2015). Aquesta mostra, a més, reproduïx amb pocs canvis l'exposició *Ràfols-Casamada. Pintura 1950-2005*, que Yvars va comissariar amb la col·laboració del mateix artista i que ser itinerant entre els anys 2006 i 2008 per ciutats com Guadalajara (Mèxic), Nova York, Roma, Lisboa, París, Bratislava, Praga i Buenos Aires.

El pas de *Ràfols-Casamada. Pintura 1950-2005* per Nova York va ser molt especial per a l'artista. "Es va poder veure durant dos mesos al Queen Sofia Institute, a Park Avenue, i per a mi va ser la prova que la seva pintura funcionava. A ell li va fer molta il·lusió que la seva obra es pogués veure a Park Avenue, que era en definitiva el nucli de l'expressionisme abstracte, i

que la seva pintura se singularitzés dins d'aquest moviment, que havia sigut una de les seves fonts", va dir el comissari, que també és l'autor de l'assaig *Visió i signe. La pintura de Ràfols-Casamada*. A la mostra, tanmateix, no hi ha tant expressionisme abstracte com "un expressionisme líric amarat dels corrents europeus del seu temps", el defineix Yvars, que també considera que Ràfols "no era un artista de

Les obres estan distribuïdes per les sales de Can Framis per l'afinitat formal que hi ha entre elles.

PERE VIRGILI

tendències sinó de tendències interioritzades".

Ràfols-Casamada. Pintura és l'exposició més important de l'artista a Barcelona des de la seva mort –la mostra anterior no es va poder veure a la capital catalana llavors perquè la seva magnitud ho va fer impossible–. Les obres no estan organitzades cronològicament sinó en nuclis formals que posen en relleu la seva energia plàstica, segons l'expert.

"Ràfols-Casamada va ser un dels grans en una època de grans artistes", va concloure el comissari. Abans de tornar a endinsar-se en les seves obres més característiques, el recorregut arrenca amb un vessant menys conegut de Ràfols, un petit conjunt de pintures de finals dels anys 60, que reflecteixen el diàleg de l'artista amb el *pop art*, com el tríptic *Homenatge a Léger*. ■